

Temele pentru acasa
ale elevilor pe perioada
vacantei ar trebui
desfiintate. 3a

1- Datorita situatiei actuale...

2- Datorita situatiei actuale...

4- Nu, deoarece trebuie sa...

5- Datorita situatiei actuale...

6- Datorita situatiei actuale...

7- Datorita situatiei actuale...

8- Datorita situatiei actuale...

9- Datorita situatiei actuale...

10- Datorita situatiei actuale...

Използваните наименования и представянето на материалите в настоящия доклад не предполагат изразяването на каквото и да е становище от страна на Организацията на обединените нации относно правния статут на която и да е държава, територия, град или област или на нейните власти, или относно определянето на нейните граници.

Снимка на корицата: Украински деца по време на семинар за дебати в образователния център Harry Bubble Brancusi в Букурещ, Румъния. Центърът е част от проекта на World Vision за осигуряване на препитание и икономическо приобщаване.
проект © Върховен комисариат на ООН за бежанците/Иоана Молдован

Женева, Швейцария, август 2024 г.

© UNHCR 2024. Всички права запазени.

Съдържание

РЕГИОНАЛЕН ПРЕГЛЕД.....	5
БЪЛГАРИЯ.....	7
Напредък по отношение на стратегическите цели.....	7
Пропуски и последици от недостатъчното финансиране.....	8
Застъпническо послание.....	9
ЧЕШКА РЕПУБЛИКА.....	12
Напредък по отношение на стратегическите цели.....	12
Пропуски и последици от недостатъчното финансиране.....	13
Застъпническо послание.....	14
Естония.....	16
Напредък по отношение на стратегическите цели.....	16
Пропуски и последици от недостатъчното финансиране.....	17
Застъпническо послание.....	18
УНГАРИЯ.....	20
Напредък по отношение на стратегическите цели.....	20
Пропуски и последици от недостатъчното финансиране.....	22
Застъпническо послание.....	23
ЛАТВИЯ.....	25
Напредък по отношение на стратегическите цели.....	25
Пропуски и последици от недостатъчното финансиране.....	26
Застъпническо послание.....	26
ЛИТВА.....	27
Напредък по отношение на стратегическите цели.....	28
Пропуски и последици от недостатъчното финансиране.....	29
Застъпническо послание.....	30
РЕПУБЛИКА МОЛДОВА.....	31
Напредък по отношение на стратегическите цели.....	32
Пропуски и последици от недостатъчното финансиране.....	33
Застъпническо послание.....	35
ПОЛША.....	37
Напредък по отношение на стратегическите цели.....	37
Пропуски и последици от недостатъчното финансиране.....	38
Застъпническо послание.....	40
РУМЪНИЯ.....	41
Напредък по отношение на стратегическите цели.....	41
Пропуски и последици от недостатъчното финансиране.....	42
Застъпническо послание.....	44

СЛОВАКИЯ	46
Напредък по отношение на стратегическите цели.....	46
Пропуски и последици от недостатъчното финансиране	46
Застъпническо послание	48

РЕГИОНАЛЕН ПРЕГЛЕД

Войната в Украйна предизвика най-бързо разрастващата се и най-мощната криза на разселване в Европа след Втората световна война, което доведе до широкомащабна регионална бежанска реакция.

Регионалният план за бежанска реакция (РПБР) относно ситуацията в Украйна за 2024 г. очертава многосекторната стратегия за реакция на междуведомствените партньори, които подкрепят приемащите правителства на Беларус, България, Чешката република, Естония, Унгария, Латвия, Литва, Република Молдова, Полша, Румъния и Словакия при предоставянето на помощ и закрила на бежанците от Украйна.

РПБР за 2024 г. има за цел да се осигури практическа и специализирана подкрепа от партньорите за приемащите държави чрез четири стълба. Те включват осигуряване на достъп на бежанците до правен статут и права, предлагане на целева помощ на бежанците със специфични нужди и уязвимости, повишаване на самостоятелността и социално-икономическата интеграция на бежанците, както и насърчаване на социалното сближаване между бежанците и приемащите общности. В тези четири стратегически цели са включени редица междусекторни приоритети за реакция, включително психично здраве и психосоциална подкрепа (МНПСС); съображения за възрастта, пола и многообразието; включване на хората с увреждания; отчетност пред засегнатите лица; защита от сексуална експлоатация и злоупотреба; локализация; правителствена отговорност и поддържане на капацитета при извънредни ситуации.

В този междинен доклад, обхващащ периода януари-юни 2024 г., се отразяват напредъка и постиженията по отношение на стратегическите цели и се посочват пропуските и последиците от недостатъчното финансиране. Той включва и послания за застъпничество, насочени към правителството, донорите и други ключови заинтересовани страни. Той е придружен от доклади на регионално и национално равнище относно нивата на финансиране и показателите за резултатите.

РЕГИОНАЛНИ ПОСТИЖЕНИЯ В СРЕДАТА НА ГОДИНАТА (2024 Г.)

\$2.3M

Хора, които са насочени

\$732K*

Достигнати хора

\$1.1B

искани средства

\$251M

получени средства

313

Партньори на РПБР

252

Партньори, които са докладвали **

Сектор		Достигнати хора	% достигнати хора	Планиран брой хора
 Закрила	Лица, които са получили подкрепа за достъп до услуги за закрила	530 хил.	54%	982 хил.
	Деца, на които са предоставени услуги за закрила на детето	124 хил.	24%	516 хил.
	Участници, обучени по въпросите на закрилата на детето и правата на децата	7 хил.	61%	11 хил.
	Лица, които са се възползвали от специализирани програми за борба с насилие, основано на пола	66 хил.	16%	416 хил.
	Обучени хуманитарни работници и правителствени служители по въпросите на насилието, основано на пола, знания за превенция, реакция и мерки за намаляване на риска	2 хил.	24%	7 хил.
 Поминък и социално-икономическо приобщаване	Лица, които са се възползвали от интервенции за осигуряване на препитание и икономическа интеграция	78 хил.	14%	572 хил.
 Здраве и хранене	Здравни консултации, предоставени на бежанците	52 хил.	14%	384 хил.
	Доставчици на здравни услуги, обучени да предоставят здравни услуги на бежанци	13 хил.	60%	21 хил.
	Лица, достигнати чрез консултативни сесии или здравно образование с информация по здравни теми, налични услуги и как да получат достъп до здравни грижи	77 хил.	22%	342 хил.
 Психично здраве и психосоциална подкрепа (MHPSS)	Фокусирани и специализирани услуги, предоставени чрез MHPSS консултации	74 хил.	37%	198 хил.
	Лица, участващи в MHPSS услуги и дейности	145 хил.	38%	382 хил.
 Образование	Деца, записани за формално образование в приемащите страни	295 хил.	81%	367 хил.
	Деца, участващи в програми за неформално образование в приемащите	150 хил.	44%	340 хил.
 Защита от сексуална експлоатация и злоупотреба (PSEA)	Обучени членове на мрежата на PSEA и партньорски персонал за намаляване на риска от SEA	2 хил.	38%	4 хил.
 Основни нужди	Лица, които са получили помощ за основни нужди	205 хил.	31%	665 хил.

*Броят на обхванатите лица е приблизителна оценка въз основа на най-големия брой обхванати лица за дейност, за сектор и/или за регион, за да се избегне двойно отчитане.**Тази цифра е общият брой на всички докладващи партньори по РГБП - следователно един партньор може да бъде преброен многократно, ако работи и докладва в повече от една държава.

Напредък по отношение на стратегическите цели

За да се подобри достъпът на бежанците в България до правен статут, закрила и права, през първото тримесечие на 2024 г., партньорите по Регионалния план за бежанска реакция (РПБР) предоставиха препоръки за изменение на Закона за убежището и бежанците. Партньорите наблюдаваха пререгистрацията на временната закрила (ВЗ), извършена от правителството през февруари - март 2024 г. След това те споделиха с властите ключови наблюдения, като например липсата на официални печати върху подновените документи и произтичащите от това предизвикателства, с които се сблъскват бежанците при достъпа до услугите, предоставяни от държавните институции. Чрез Работната група по образование, партньорите завършиха проучването относно интереса на бежанците към достъп до висше образование, за да се подпомогне допълнителното застъпничество и да се предоставят коментари по предложените от Министерския съвет процедури за записване на притежателите на временна закрила в държавните университети.

Партньорите продължиха да предоставят целева подкрепа на бежанците със специфични нужди, включително в общински центрове, където бяха осигурени специализирани грижи и образователни и развлекателни дейности за деца със специални нужди и за такива, засегнати от травми. За да отговорят по-добре на нуждите на бежанците, партньорите по РПБР подкрепиха над 12 100 деца бежанци чрез програми за неформално образование и обучиха около 120 души педагогически персонал. През втората половина на учебната 2023-2024 година около 3 580 деца (30% от бежанците в училищна възраст) бяха записани в български училища. Партньорите също така осигуриха повишаване на капацитета на родителите на деца с увреждания, за да подкрепят интеграцията в новите им общности и оказаха съдействие за получаване на документи, удостоверяващи съответната група инвалидност, като по този начин дадоха възможност за достъп до месечни помощи и специализирани социални услуги. Организациите, ръководени от бежанците (ОРБ) също така създадоха общностни онлайн групи за обмен на опит и информация сред семействата на бежанците. Партньорите продължиха да предоставят услуги за управление на случаи и психосоциална подкрепа, както и да повишават осведомеността относно значението на психичното здраве и психосоциалната подкрепа. Това беше направено с цел да се насърчи използването на наличните услуги, както и да се улесни достъпът до тях. Партньорите предоставиха целенасочени консултации по МНПСС на 7 300 лица, а 86 служители бяха обучени по въпросите на защитата от сексуална експлоатация и злоупотреба (PSEA).

През второто тримесечие на 2024 г. Министерството на здравеопазването, подкрепено от СЗО, инициира регионални механизми за здравна координация, за да обсъди включването на бежанците в здравните услуги и да се гарантира, че важна информация, като например кампаниите за ваксинация, достига до грижещите се за бежанците лица. През първата половина на годината партньорите предоставиха над 3 700 медицински консултации.

Партньорите по РПБР достигнаха до повече от 20 000 души с предоставяне на услуги за осигуряване

на препитание и икономическо приобщаване. Това включваше организиране на трудови борси за създаване на връзки между местни работодатели и бежанци, програми за предприемачество, консултации за заетост и индивидуални планове за достъп до българския пазар на труда. През първото тримесечие на годината партньорите установиха връзки с местни организации и институции, за да проведат информационни сесии за намиране на работа в България, включително в спонсорирани от правителството програми. Услугите за социално-икономическо приобщаване включваха подпомагане на бежанците за запознаване с трудовите им права, както и превенция от експлоатацията им на пазара на труда. Освен това партньорите по РПБР относно въпросите на препитанието и правната защита продължиха да провеждат застъпничество пред националните банки относно достъпа на бежанците до банкови сметки за улесняване на достъпа им до финансови услуги. Те също така те се ангажираха със съответните министерства за по-ефективна процедура за признаване на дипломите на бежанците, което да им позволи да имат достъп до възможности за квалифициран труд.

Партньорите засилиха социалното сближаване между бежанските и приемащите общности чрез дейности в общностните центрове както за бежанските, така и за местните общности. Организациите, базирани в общността улесниха разпределянето на даренията в натура от двете общности, достигайки до хората в нужда, включително до новопристигналите, настанени в местата по правителствената програма за настаняване.

Пропуски и последици от недостатъчното финансиране

При липсата на други, лесно достъпни общи подходи в рамките на ЕС, удължаването на срока на действие на временната закрила се разглежда като прагматичен начин за осигуряване на постоянна закрила на бежанците от Украйна. От съществено значение остава всички алтернативни форми на пребиваване да повишават правната сигурност и перспективите за социално-икономическо приобщаване на бежанците и те да са в съответствие с международната закрила, като бежанците получават изчерпателна и достъпна информация относно възможностите за правен статут, както и необходимата правна помощ.

Ограничените ресурси се отразиха на способността на партньорите да предоставят услуги на повече деца и семейства, особено на тези домакинства, в които има деца със специфични нужди. С нарастването на търсенето на терапия и специализирани услуги, недостигът на финансиране направи предизвикателно осигуряването на индивидуално внимание и грижа за всяко дете.

Недостигът на финансиране се отрази и на възможността да се задържат специализирани професионалисти като лекари, ерготерапевти, детски психолози и обучени учители, които да посрещнат разнообразните нужди на децата бежанци с аутизъм, нарушения в развитието и други специфични потребности. Медицинските и психологическите консултации, палиативната грижа и социалната подкрепа са от жизненоважно значение за благосъстоянието на бежанците. Недостатъчната финансова подкрепа ще застраши способността за продължаване на предоставянето на тези необходими услуги, оставяйки много уязвими лица без помощта, от която се нуждаят.

Недостигът на финансиране също така повлия и на възможността за планиране на обучения, включително обучение на обучаващи, за превенция на бърнаут и структурирани психологически

интервенции. Партньорите по ПРБР повдигнаха въпроса за необходимостта такива обучения да бъдат осигурени за работещите на първа линия, както и за подобряване на психичното здраве в общността. Без необходимото финансиране, възможността за повишаване на техническия капацитет на организациите, предоставящи ключови услуги в областта на психичното здраве, остава ограничена.

Ограничената подкрепа за по-малките общностни организации, особено застрашава капацитета им да поддържат общностни пространства, които обединяват бежанците и местната общност. Ако не бъде осигурено финансиране, една от общностните организации, която е част от Плана за регионална бежанска реакция за 2024 г., ще трябва да затвори своя общностен център в София. Това затваряне ще доведе и до закриването на пространството, предназначено за деца и дейностите за социално сближаване, които в момента тя предлага, въпреки усилията ѝ за набиране на средства и застъпничество. Организациите, ръководени от бежанци, се нуждаят от изграждане на капацитет за ефективно взаимодействие с местните институции, както и от финансиране, което да подкрепи усилията им и да гарантира, че изграждането на капацитета е успешно.

Курсове по български език, осигурени от Българския червен кръст за възрастни в държавните центрове за настаняване в Слънчев бряг, България.
©UNHCR/Добрин Кашавелов

Застъпническо послание

Въпреки че България все още не е постигнала парламентарно мнозинство за съставяне на ново правителство, въпреки националните избори през юни 2024 г., е важно да се гарантира, че приобщаването и интеграцията на бежанците ще останат на първо място в дневния ред на следващото правителство чрез следните мерки:

- Приемане на по-дългосрочна програма за хуманитарна помощ, вместо краткосрочни удължавания, което ще позволи на бежанците да планират и да вземат добре информирани решения.
- Дългосрочна програма за интеграция на бежанците, която е необходима за да се отговори на нуждите от интеграция, включително увеличаване на възможностите за заетост на квалифицирани професионалисти, като например интегриране на здравни медиатори в местните администрации и общопрактикуващи лекари. За подобряване на социално – икономическото приобщаване на бежанците, е от съществено значение да се осигури достъп до финансовите институции, тъй като бежанците продължават да съобщават, че са изправени пред редица предизвикателства в тази област. Продължаващото предоставяне на помощ в областта на психичното здраве и психосоциалната подкрепа, особено за деца и юноши, които се борят с адаптацията, в сътрудничество с партньорите по РПБР, също ще засили допълнително социалното приобщаване.
- Премахването на финансовите бариери пред здравеопазването е от съществено значение, за да се гарантира, че достъпът на бежанците до здравни услуги няма да бъде ограничен, поради финансови препятствия.
- Осигуряването на места за настаняване на децата на бежанците в детски градини, ясли и училища е важно както за децата бежанци, така и за техните родители или настойници, тъй като това позволява на децата бежанци да продължат образованието си в България, докато хората, които се грижат за тях работят. В сътрудничество с партньорите по РПБР, държавната подкрепа за целеви програми, насочени към предприемането на мерки срещу ниския ръст на записване на децата бежанци, както за ранно детско образование, така и за подкрепа за наваксване на учебния материал за записаните в училище деца бежанци, ще отговори на дългосрочните им образователни нужди.

Освен това осигуряването на устойчиво финансиране както за организациите, базирани в общността, така и за организациите, ръководени от бежанци, е от решаващо значение за подкрепата на усилията за локализация и поддържане на ключови дейности за овластяване на общността и дейности, базирани на общността.

Развлекателни дейности за деца бежанци в центъра "Украински кошер" на партньора на РПБР "Помощ за Украйна" в София, България. ©Aid for Ukraine/Tatyana Cherkshenko

70k

Хора, които са насочени

49%

достигнати

34k*

Достигнати хора

\$39M

искани средства

37%

финансирани

\$14M

получени средства

19

Партньори на РПБР

17

Партньори, които са докладвали

Помощ за Украйна, Ак-Нордост, Асоциация Енерджи, АСТРА ФОРУМ, Български Хелзински Комитет, Български червен кръст, Каритас България, Съвет за жените бежанки в България, Фондация за достъп до права, Фонд Добро, MOM, PR Care, Фондация за подкрепа и обновяване на Украйна, Украински дом, ВКБООН, УНИЦЕФ, Фондация За Доброто

Сектор		Достигнати хора	
	Закрила	Лица, които са получили подкрепа за достъп до услуги за закрила	9 хил.
		Деца, на които са предоставени услуги за закрила на детето	14 хил.
		Участници, обучени по въпросите относно закрилата на детето и правата на децата	374
		Лица, които са се възползвали от специализирани програми за борба с насилието над жени	255
	Поминък и социално-икономическо приобщаване	Лица, които са се възползвали от интервенции за осигуряване на препитание и икономическо приобщаване	21 хил.
	Здраве и хранителен режим	Предоставени здравни консултации на бежанците	4 хил.
		Доставчици на здравни услуги, обучени да предоставят здравни услуги на бежанци	8 хил.
		Лица, достигнати чрез сесии за консултиране или здравно образование с информация по здравни теми, налични услуги и начини за достъп до здравни грижи.	3 хил.
	Психично здраве и психосоциална подкрепа (MHPSS)	Предоставени консултации за целенасочени и специализирани MHPSS услуги	7 хил.
		Лица, участващи в услуги и дейности на MHPSS	6 хил.
	Образование	Деца, записани за формално образование в приемащите страни	4 хил.
		Деца, участващи в програми за неформално образование в приемащите страни	12 хил.
	Закрила от сексуална експлоатация и злоупотреба (PSEA)	Обучени членове на мрежата на PSEA и партньорски персонал за намаляване на риска от SEA	86
	Основни нужди	Лица, които са получили помощ за основни нужди	4 хил.

*Броят на обхванатите лица е приблизителен и се основава на най-големия брой обхванати лица за дейност, за сектор и/или за регион, за да се избегне двойно отчитане.